

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Eusebiu Tu Pamphilu Ekklesiastikē Istoría

Eusebius <Caesariensis>

Mogvntiae, 1672

VIII. Qualiter Irenaeus divinorum librorum mentionem fecerit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14478

Quid plura? non potest numerus iniri donorum, quæ per universum orbem ecclesia à Deo accipiens, in nomine ejus qui sub Pontio pilato crucifixus est Jesu Christi, quotidie ad opitulationem gentium operatur; nec fallens quemquam, nec pecuniam corradsens. Ut enim gratis accepit à Deo, sic etiam gratis ministrat. Idem in alio loco ita scribit: Sicuti multos ex fratribus audimus in ecclesia, qui prophetiæ dona consecuti sunt, & omni linguarum genere per Spiritum loquuntur, & ad hominum utilitatem, occulta in lucem proferunt, atque arcana Dei mysteria exponunt. Ex his igitur apparet, multiplicem donorum spiritalium varietatem ad illa usque tempora penes eos qui digni essent permanisse.

CAPUT VIII.

Qualiter Irenæus divinarum meminit Scripturarum.

Huc refer Nicéph. c. 14. l. 4.

Sed quoniam in ipso hujus operis exordio polliciti sumus, veterum nos ecclesiæ presbyterorum ac Scriptorum verba suo loco adducturos, quibus ea quæ à majoribus sibi tradita accepissent, de sacris utriusque testamenti libris exposuerunt: Ipsius etiam Irenæi qui unus ex illorum numero fuit, verba si placet apponamus: Ac primum quidem quæ de sacris evangelii scribit in hunc modum: Matthæus, inquit, apud Hebræos propria eorum lingua conscriptum evangelium edidit, dum petrus ac paulus Romæ Christum prædicarent, & ecclesiæ fundamenta jacerent. post horum verò interitum Marcus discipulus atque interpres petri, quæ à petro prædicata fuerant, perscripta nobis tradidit. Lucas quoque sectator pauli, evangelium à paulo prædicatum literis mandavit. Joannes denique Domini Discipulus, qui etiam in ejus sinu recubuerat, evangelium edidit cùm ephesi in Asiamoraretur. Hæc ille in tertio supradicti operis libro, cujus antea mentionem fecimus. In quinto verò, de Revelatione Joannis & de computatione nominis Antichristi sic differit. Cùm igitur hæc ita se habeant, & in omnibus probis ac vetustis exemplaribus

φρτῆς τῆς Ἀντιχρίστου κατηγορίας ἔτω διαλαμβάνει τῶν δὲ ἔτιωσ ἔχοντων, καὶ ἐν πᾶσι δὲ τοῖς παλαιαῖς καὶ δευτεροῖς ἀντιγραφείοις ἔδριμῆ τῆς κειμένης

A ἔτεσι. καὶ ἡ γὰρ; ἐκῆσιν δριμὸν εἰπεῖν τῶν χειρῶν, ὡν καὶ παντός τῆ κόσμος ἡ ἐκκλησία ὡσαύτως Θεὸς λαβῆσα, ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ τῆς σωτηρίας. Ἐπι Ποιῆσαι Πλάττει ἐκάστης ἡμέρας ἐπ' ἐνεργεσία τῆ τῶν ἐθνῶν ἐπιτελεῖ μὴτε ἕξαπαλῶσα τινὰς, μὴτε ἕξαριζομένη ὡς γὰρ δωρεὰν εἰλήθε ὡσαύτως δωρεὰν καὶ διακονεῖ. καὶ ἐν ἑτέρῳ ὅ τῶν αὐτῶν γραφει. καθὼς καὶ πολλῶν ἀκέραια δὲ ἐπιφάνει. **B** ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ Προφητικὰ χαρισμάτων καὶ χάριτων. καὶ πανδοπαίς λαλῶντων διὰ τὸ πνεύματος γλώσσαις καὶ τὰ κρύφια τῶν ἀπόρων εἰς φανερόν ἀγόντων ἐπι τῶν συμφερόντων. καὶ τὰ μυστήρια τῆ Θεοῦ ἐκδηγεῖται ταῦτα καὶ περὶ τῆ διαφορῆς χαρισμάτων μετὰ καὶ τῶν δηλωμένων χάριτων ὡσαύτως τοῖς ἀξίως διαμεῖναι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η.

Ὅπως ὁ Εἰρηναῖος τῶν μνημονεύει γραφῶν.

ΕΠὶ τῷ δευτέρῳ τῆς πραγματικῆς ἐπιπέσειν πεποιήμεθα, ὡς ἀποδείξει καὶ καὶ ἐπιπέσει τὰς τῶν δευτεροῦ ἐκκλησιαστικῶν προεσφύτων τε καὶ συγγραφέων φωνῶν, ἐν αἷς τὰς περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν γραφῶν εἰς αὐτὰς κατελθῆσας ὡσαύτως ὡσαύτως φησὶ ὡσαύτως δὲ ὡσαύτως καὶ ὁ Εἰρηναῖος ὡσαύτως. Φέρε καὶ τὰς αὐτὰς ὡσαύτως λέγει καὶ πρῶτος γὰρ τὰς περὶ τῶν ἱερῶν Ευαγγελίων, ἔτιωσ ἔχσας. ὁ μὲν δὲ Ματθαῖος ἐν τοῖς Ἑβραίοις τῆ ἰδίᾳ αὐτῶν διαλέκτῳ καὶ γραφὴν ἕξηνεγκεν Ευαγγελία, ἔπειτα καὶ τὸ Παῦλος ἐν Ῥώμῃ Ευαγγελίζομένων καὶ Σεμιλιέντων τῶ ἐκκλησίᾳ. καὶ ὅ τῶν τετῶν ἔξω δὲ, Μάρκος ὁ μαθητὴς καὶ ἐρμηνεύτης Πέτρος καὶ αὐτὸς τὰ ὑπὸ Πέτρος κηρυσσόμενα, ἐγραφε ἡμῖν ὡσαύτως δὲ ὡσαύτως καὶ Λουκᾶς ὁ ἀκούσθεος Παῦλος, τὸ ὑπ' ἐκείνου κηρυσσόμενον Ευαγγέλιον, ἐν Βιβλίῳ κατέθετο ἔπειτα Ἰωάννης ὁ μαθητὴς ἔκεινος, ὁ καὶ ἐπὶ τὸ ἕκτον αὐτῶ ἀναπεσῶν, καὶ αὐτὸς ἕξεδωκε τὸ Ευαγγέλιον, ἐν Ἑφέσῳ τῆς Ἀσίας διατρίβων. ταῦτα μὲν ὡσαύτως ἐν τῷ τῆς εἰρημότητος ὑποθέσεως τῶ ὡσαύτως δὲ εἰρημότητος ἐπὶ τῆς Ἰωάννης Ἀποκαλύψεως, καὶ τῆς ὑπὸ

καὶ μαρτυρούντων αὐτῶν ἐκείνων τῶν κατ' ὄψιν
 τὸν Ἰωάννην ἑωρακότων, καὶ τὰ λόγια διδά-
 σκόντος ἡμᾶς ὅτι ὁ ἀριθμὸς ἔσ' ὀνόματος τῆς θη-
 ρείας τὴν τῶν ἑλλήνων ψῆφον δια τῶν ἐν αὐτῶν
 γραμμάτων ἐμφαίνειν. καὶ ὑποκατάλας
 αὐτῆς αὐτῆς φάσκει ἡμεῖς οὐκ οὐκ ἀποκιν-
 δυνεύομεν αὐτῆς τῆς ὀνομασίας τῆς Ἀντιχριστι-
 ἀποφανόμενοι βεβαιωτικῶς. εἰ γὰρ εἶδει ἀνα-
 φανδὸν τὸν νῦν καιρὸν κηρύττειν τὸ ὄνομα αὐ-
 τῆς, δι' ἐκείνης ἀν' ἐρρήθη τῆς καὶ τὴν ἀποκαλύψιν
 ἑωρακότου· εἰ δὲ γὰρ αὐτὸ πολλὰ χρόνα ἑωρα-
 θη, ἀλλὰ αὐτὸν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας γῆρας, πρὸς
 τὸ τέλος τῆς Δομετιανῆς δεξίης. ταῦτα καὶ αὐτῆς
 τῆς ἀποκαλύψεως ἐσώρηται τὰ δεδηλωμένα.
 μὲν μὴ καὶ τῆς Ἰωάννης πρώτης ἐπιστολῆς,
 μαρτύρια ἔξ αὐτῆς πλείστα εἰσφέρων ὁμοίως
 ὅτι καὶ τῆς Πέτρου προτέρας. ἔμῳ δὲ οἶδεν,
 ἀλλὰ καὶ ἀποδέχεται τὴν ἑπομένην γραφήν,
 λέγων καλῶς οὕτως εἶπεν ἡ γραφή ἢ λέγεται,
 πρῶτον πάντων πίστευσον ὅτι εἶς ἐστὶν ὁ Θεός, ὁ
 τὰ πάντα κτίσας καὶ καταρτίσας, καὶ τὰ ἐξῆς. καὶ
 ῥητοῖς δὲ πῶς ἐκ τῆς Σολομώντιου Σοφίας
 κέχρηται μονοθεῖα φάσκων. ὁρασις ἡ Θεοῦ
 αὐτοῦ ἀποκάλυψις ἀφθαρσίας. ἀφθαρσία ἡ ἐγγύς
 εἰσαποκάλυψις καὶ ἀπομνημονισμάτων ἡ ἀπο-
 σολικῆς πρὸς πρῶτον, ἔσ' τοῦτομα σιωπῆ
 παρέδωκε, μνημονεύει ἔξ ἡγήσετο αὐτῆς θείων
 γραφῶν αὐτῆς ἀφθαρσίας. ἐπὶ τῆς ἑστέρας ἑμάρτυρος
 καὶ Ἰωάννου μνήμην πεποιήται, μαρτυρίας
 αὐτῆς καὶ διὰ τῶν τέτοις γραφέντων κέχρημέ-
 νος, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὅτι αὐτὸς ἐκ τῶν Μακεδόντων
 συζητημάτων ἀντιλέξεν αὐτῶν ἐν ἰδίῳ σπυ-
 δασματι, καὶ περὶ τῆς καὶ τῆς ἐβδόμη καὶ ἑρ-
 μηνείας τῶν Θεοπνεύτων γραφῶν, ἀκούε οἶα
 καὶ λέξεν γραφῆς. ὁ Θεὸς οὕτως ἀνθρώπος ἐγένε-
 το, καὶ αὐτὸς Κύριος ἐσωσεν ἡμᾶς, δούς τῆς παρ-
 θεοῦ σημεῖον. ἀλλ' ἔχ' ὡς εἰνοὶ φασὶ τῶν νῦν
 Ὀλυμπίων μεθερμηνεύει τὴν γραφήν, ἰδοὺ ἡ
 νεάνις ἐν γαστρὶ ἐξῆλθε καὶ τέξεται υἱόν. ὡς Θεο-
 δότιον ἠρμηνεύει ὁ Ἐφέσιος, καὶ Ἀκύλας ὁ
 Ποντικός, ἀμφοτέρω Ἰουδαῖοι προσηλύτοι οἷς
 καὶ ἀποκάλυψις αὐτῆς οἱ ἐβιωνάσιοι, ἔξ Ἰωσήφ ἀν-
 τὸν γεγραμμένης φάσκουσι, τέτοις ἐπιφέρει μὲν
 βραχέα λέγων. πρὸ γὰρ ἔξ Ῥωμαίων κρατύναι
 τὴν δεξίην αὐτῶν, ἐπὶ τῶν Μακεδόνων τὴν Ἀσί-
 αν καὶ ἐχούσων, Πτολεμαῖος ὁ λατρεὶς Φιλοτιμῆ-
 μενος τὴν ὑπ' αὐτῆς καλεσθεῖσα σμῆνην βιβλιο-

A numerus hic exstet, & ipsi qui Joan-
 nem viderunt fidem faciant, ipsa de-
 nique ratio nos doceat, numerum
 nominis bestia juxta computationem
 Græcorum, literis in ipso contentis
 declarari. Et aliquanto post hæc de
 eodem Joanne dicit. Nos verò de
 Antichristi nomine temerè ac pericu-
 losè quicquam affirmare nolumus.
 Nam si huic sæculo nomen illius ma-
 nifestè nuntiandum fuisset, ab illo
 utique expressum esset qui Revelatio-
 nem vidit. Neque enim dudum, sed
 nostra pene memoria sub exitum Im-
 perii Domitiani visa est Revelatio.
 Hæc ille de Revelatione tradit. Pri-
 mæ quoque Joannis epistolæ mentio-
 nem facit, multa ex ea proferens te-
 stimonia; & prioris item Petri. Li-
 ber quoque pastoris non solum ab eo
 cognitus, sed etiam magnoperè ap-
 probatus est his verbis: Rectè, in-
 quit, Scriptura quæ dicit: Ante om-
 nia crede unum esse Deum, qui
 cuncta creavit, & numeris omnibus
 absoluta digessit, & cetera. Utitur
 etiam sententiis ex Salomonis Sapien-
 tia depromptis, ita ferè dicens: Visio
 Dei parit incorruptionem: Incorr-
 ptio autem proximos Deo facit. Sed
 & Apostolici cujusdam presbyteri, cu-
 jus nomen reticuit, dicta commemo-
 rat, & ejusdem expositiones sacrarum
 Scripturarum adducit. Præterea Justi-
 ni martyris & Ignatii mentionem fa-
 cit, ex eorum Scriptis testimonia pro-
 ferens. Quinetiam pollicetur alicubi,
 se peculiari Volumine Marcioni re-
 sponsum, argumentis ex libris illius
 ad ipsum refutandum petitis. Jam ve-
 rò de interpretatione illa divinorum li-
 brorum, quæ à septuaginta interpre-
 tibus elaborata est, audi quæ scribit
 ad verbum: Deus igitur, inquit, ho-
 mo factus est, & Dominus ipse ser-
 vavit nos dato Virginis signo. Non
 autem ut quidam dicunt qui sacras
 Scripturas interpretari nunc audent:
 ecce adolescentula in utero concipiet
 & pariet filium, quemadmodum ver-
 terunt Theodotion ephesius & Aquila
 Ponticus, ambo Judæi profelyti.
 Quos secuti ebionæi, Christum
 ex Josepho genitum esse dicunt.
 Paucis deinde interjectis hæc subjun-
 git; prius enim quàm Romani Im-
 perium suum confirmassent, cum
 Macedones adhuc Asiam obtinerent,
 Ptolemæus Lagi filius Bibliothecæ

ΕΛΛΗΝ
 ΡΙΣ.
 τῶν γὰρ
 ἐκείνων
 εἰς τὴν
 Πλάτων
 ἠδὲ καὶ
 Ζαρογ
 αὐτῶν
 ἐλθεῖν
 καὶ ἐκ
 δια τῶν
 αὐτῶν
 μὲν
 ἀξίως
 αὐτῶν
 κλι-
 ον Φι-
 γὰρ
 γὰρ
 ἠδὲ καὶ
 ἐμ-
 ἔξ
 ἑστῆς
 ῥα-
 ὀλι-
 αὐ-
 ἠδὲ καὶ
 ἔξ αὐ-
 ἰων,
 μὲν
 τῆ
 πρὸ
 καὶ
 ἐν

